

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อกำหนดแผนนโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ระดับจังหวัด
นักศึกษา	นางสาว พัชรรัตน์ หารไชย
รหัสประจำตัว	48062102
ปริญญา	การวางแผนภาค และเมืองมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การวางแผนชุมชนเมือง และสภาพแวดล้อม
พ.ศ.	2552
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผศ. ดร. มนสิชา เพชรานนท์

บทคัดย่อ

การศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ มุ่งเน้นศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาของจังหวัดศรีสะเกษด้านการท่องเที่ยว เพื่อประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว และแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษว่ามีความยั่งยืนมาก น้อยเพียงไร ภายใต้ทฤษฎีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) การศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว โดยจะมุ่งเน้นศึกษาด้านขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ ว่ามีศักยภาพในการพัฒนาตามแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมากน้อยเพียงไร 2). ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ได้ทำการศึกษาใน 2) ประเด็นหลัก คือ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับใด และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวท้องถิ่นอยู่ในระดับใด 3) ด้านนโยบาย และแนวทางทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ

การศึกษานี้กำหนดเอาแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมสูงสุดจำนวน 15 แห่งในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษเป็นพื้นที่ศึกษา ซึ่งครอบคลุมพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้รับบริการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 600 คน ประชาชนในพื้นที่จำนวน 544 คน ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวจำนวน 35 คน

ผลจากการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวพบว่า แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่มีขีดความสามารถในการรองรับได้อยู่ในระดับ สูง และระดับปานกลาง ซึ่งสามารถรองรับกิจกรรมนันทนาการได้อีกมาก ยกเว้นขีดความสามารถในการรองรับด้านสิ่งแวดล้อม สะดวกอยู่ในระดับต่ำ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษพบว่า ภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ที่กำหนด

โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวท้องถิ่นพบว่า ภาพรวมของระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ผลจากการศึกษาด้านนโยบาย และแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษพบว่า โครงการด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการมีจำนวนสูงสุด รองลงมา ได้แก่ โครงการด้านส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และโครงการด้านการมีส่วนร่วมทำกิจกรรม ซึ่งแนวนโยบายที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันด้านการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยว

ผลจากการศึกษาได้เสนอแนะว่าการกำหนดแผน นโยบายด้านการท่องเที่ยวหน่วยงานภาครัฐควรคำนึงถึงสภาพปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยว ด้านขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว และลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว และควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน และการติดตามประเมินผลมากขึ้น ซึ่งหน่วยงานท้องถิ่นอาจจะเข้ามามีบทบาทในการกระตุ้น ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม เช่น การจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการจัดทำแผน และการประเมินผล

Thesis Title	The Tourism Capacity Assessment of Sisaket for the Formation of Provincial Sustainable Tourism Development Policy
Student	Miss Patchareerat Harachai
Student ID	48062102
Degree	Master of Urban and Regional Planning
Programme	Urban and Environmental Planning
Year	2009
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Monsicha Bejrananda

ABSTRACT

This study concentrates on the assessment of Tourism Development Plan (TDP) of Sisaket Province. The main objectives are, to assess the tourism potential of the province, to evaluate if Sisaket province's tourism development plan has corresponded to the concept of sustainable tourism development, and to provide Sisaket province the tourism development plan that responds to the existing problems and tourism potentiality.

The conceptual framework of the study is mainly related to that of sustainable tourism development. The study aims to answer the questions of level of local community participation in tourism development planning and of the carrying capacity of major tourism resources in the study areas. The study focuses on three parts. Firstly, top fifteen tourism destinations of the province are evaluated basing on the concept of carrying capacity in facility, physical, environmental and psychological aspects.

Secondly, the method of questionnaire survey is used to evaluate the participation level of local community in TDP ,especially in the study area where the tourism destinations are located. The last part, Sisaket province's tourism development policies are examined to investigate if the policies correspond to the existing tourism potentialities and problems in such a way that tourism sustainable development is promoted.

Carrying capacity of fifteen top tourist destinations of the province in nine districts are thoroughly evaluated. Also, 600 tourists, 544 local people, and 35 tourism officers are questioned by using questionnaire survey and interviewing. The results of the study returns in the medium

and high level of carrying capacity in all tourist destinations with the exception of Samrongkeat Waterfall that is a natural tourism site.

The overall level of community participation in tourism development plan and management process, as perceived by the citizen, is quite low though the tourism officers' opinion regarding the participation issue is otherwise.

The Study has suggested that, to form tourism policy, the government should consider the existing conditions of tourism resources carrying capacity, and significance of the tourist destinations. The local authority should encourage and support the public participation in tourism development planning.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ภายใต้โครงการทุนวิจัย
มหาบัณฑิต สกว. สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปี 2550 และความเห็นในรายงาน
ผลการวิจัยเป็นของผู้รับทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยคำแนะนำและคำปรึกษาจาก ผศ.ดร.มนสิชา
เพชรานนท์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จากท่าน และ
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คุณอภิศักดิ์ แซ่จิ่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษที่เอื้อเพื่อ
บุคลากร และข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักงาน
โยธาธิการ และผังเมืองจังหวัดศรีสะเกษ ที่เอื้อเพื่อข้อมูล

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อตรีเพชร หารไชย และสมาชิกในครอบครัว “หารไชย”
ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างใกล้ชิดตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

พัชรรัตน์ หารไชย